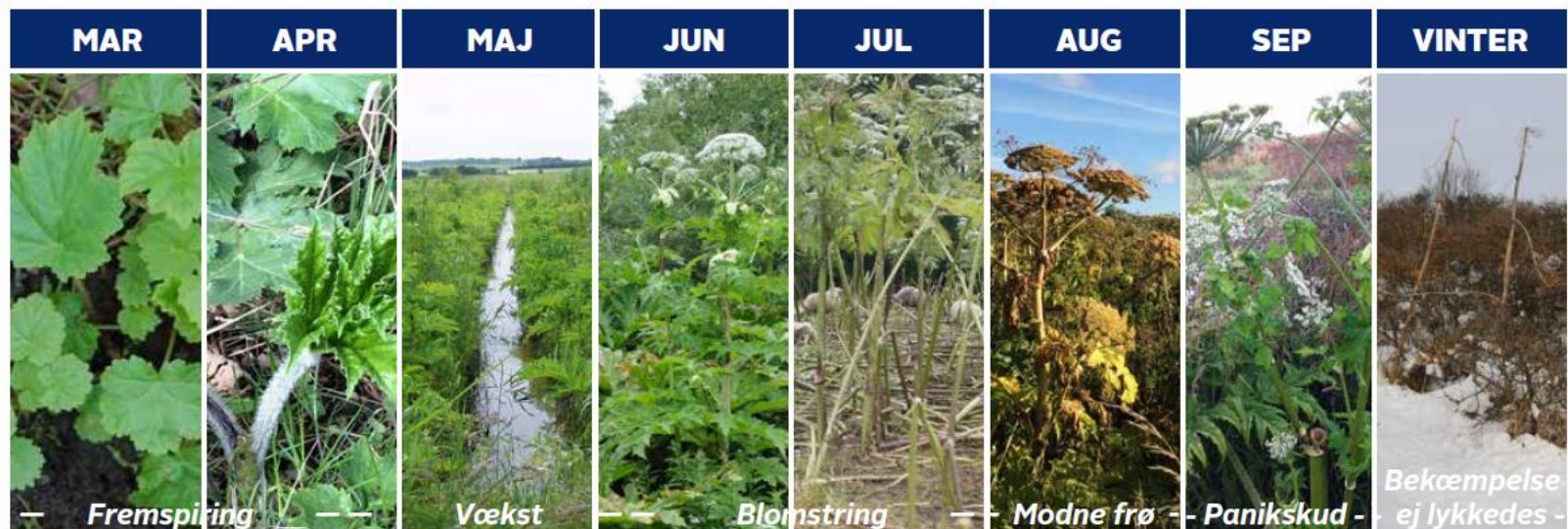

Vejledning til bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo

	Rodstikning		Rodstikning	
	Afgræsning		Afgræsning	
Afdækning			Afdækning	
		Sprøjtning		Sprøjtning
		1. gang før 1. juli Skærmkapning		Skærmkapning

- Bekæmpelse skal iværksættes i denne periode
- Effekt af bekæmpelse kontrolleres, og opfølgende bekæmpelse iværksættes efter behov
- Bekæmpelse har ringe eller ingen effekt

Indholdsfortegnelse

Vejledning til bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo	1
Pas på	1
Bekæmpelsesmetoder	2
Rodstikning med spade	2
Græsning.....	2
Afdækning	2
Skærmkapning	3
Brug af pesticider.....	3
Andre metoder:.....	4
Svidning.....	4
Jordbehandling	4
Genopdyrkning	4
Slåning	4
Salt	4

Vejledning til bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo

Her finder du en kort gennemgang af metoder der kan anvendes til bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo.

Som grundejer er du i princippet frit stillet i forhold til, hvilken form for bekæmpelse du ønsker at anvende på egne arealer, de skal blot være lovlige.

Aalborg Kommune opfordrer til, at du som grundejer forsøger at bekæmpe planten uden brug af pesticider, og at pesticider kun anvendes som sidste udvej, hvis alle andre metoder er slået fejl.

Vær opmærksom på gældende lovgivning og bindinger på dine arealer. Det kan for eksempel være ulovligt at sprøjte, jordbehandle og afdække med plast i naturområder og langs vandløb, eller en tinglyst deklaration kan forhindre brug af pesticider som bekæmpelsesmetode. Det er dit eget ansvar at overholde lovgivning og bindinger på dine arealer og søge nødvendige tilladelser hjem til den behandling, du ønsker at foretage. Du kan finde flere oplysninger på kommunens hjemmeside.

Pas på dig selv

Plantens saft er giftig. Får du plantesaft på huden, kan det give forbrændinger og udslet, når huden udsættes for sollys. Pas på dig selv, når du bekæmper:

- Dæk huden med lange handsker og regntøj eller lignende, der ikke kan opsuge plantesaften og benyt beskyttelsesbriller.
- Foretag bekæmpelse i overskyet vejr.
- Brug ikke buskrydder, det spreder plantesaften i luften og udsætter dig for større risiko for at få plantesaft på huden.
- Får du saft på huden, skal du dække den til og vaske den med vand og sæbe hurtigst muligt. Undgå at huden får sollys mindst to dage herefter. Kontakt læge ved kraftige eller uventede reaktioner.
- Får du saft i øjnene, skal de skylles hurtigst muligt, beskyt øjnene med solbriller og søg læge.

Bekæmpelsesmetoder

Det er vigtigt at kunne kende Kæmpe-Bjørneklo i dens forskellige udviklingsstadier for at kunne sætte ind med den mest effektive bekæmpelse. Du kan finde mere viden om Kæmpe-Bjørneklo på Aalborg Kommunes hjemmeside, i kommunens indsatsplan og på Naturstyrelsens hjemmeside.

Rodstikning med spade

Rodstikning er en effektiv bekæmpelsesmetode.

Vækstpunktet sidder under jordens overflade

Hvordan: Skær planten over med en spade under vækstpunktet 5-10 centimeter under jordoverfladen. Ryk planten op og læg dem i en bunke. Rodstumper må ikke have jordkontakt, så kan de vokse videre. Planten kan også vokse videre, hvis den skæres over jordens overflade.

Hvor: Rodstikning er velegnet i små bestande, under bevoksning og i vanskeligt terræn.

Hvornår: Rodstikning bør udføres første gang i marts-april på mindre planter. Metoden kan anvendes på mindre planter i hele sæsonen.

Kontrol og eventuel opfølgende bekæmpelse: cirka 1 gang månedligt.

Græsning

Afgræsning med får, geder og kreaturer er en effektiv metode. Heste er ikke velegnet til afgræsning af Kæmpe-Bjørneklo, da de vælger planten fra, når de græsser.

Græsning af Kæmpe-Bjørneklo

Hvordan: Sæt dyrene tidligt ud i stort antal. Når Kæmpe-Bjørnekloens kraft svækkes først på sommeren, kan græsningstrykket sænkes. Vær opmærksom på dyrenes velfærd og fjern dem fra arealet, hvis de får sår og vabler.

Hvor: Græsning er mest oplagt til store bestande. Effektiviteten er afhængig af tilstrækkeligt græsningstryk og en vedvarende græsning.

Hvornår: Græsning skal iværksættes tidligt på vækstsæsonen.

Kontrol og eventuel opfølgende bekæmpelse: Husk at bekæmpe manuelt bag hegn og på utilgængelige dele af arealet, hvor dyrene ikke kan nå.

Afdækning

Omhyggelig afdækning kan næsten udrydde alle planter i løbet af en vækstsæson, men metoden kræver meget overvågning og er ikke egnet overalt. Afdækning i ét eller flere år forhindrer ikke frø i at spire de følgende år.

Effekt af afdækning

Hvordan: Afdækning kan ske med UV-uigennemtrængeligt plast. Afdækning kræver en meget stor overvågningsindsats, da planterne kan bryde igennem, eller afdækningen kan blæse af.

Hvor: Bestanden skal være velafgrænset og terrænet jævnt, for at metoden kan anvendes. Vær opmærksom på, at afdækning i beskyttede naturområder kræver dispensation.

Hvornår: Afdækning skal etableres mens planterne er små for at være effektiv.

Kontrol og eventuel opfølgende bekæmpelse: Jævnligt, især i blæsende vejr. Planter, der gror gennem afdækningen, fjernes ved rodstikning. Husk at fjerne plasten efter brug.

Skærmmkapning

Ved skærmmkapning skæres blomsterne af inden frøsætning. Det forhindrer spredning af planten det enkelte år. I tætte bestande kan skærmmkapning reducere antallet af planter med tiden, da de store planter kan skygge små planter bort.

Skærmen skal kappes oppe under blomsterstanden

Planter med kappede skærme

Hvordan: Du skal kappe helt oppe under skærmen. Hvis stængel og blomst kappes af samlet, kan frøene modne videre på jorden alene i kraft af stængelen. Skærme med blomster og grønne, umodne frø kan efterlades, hvor de falder. Skærme med modne brune frø skal indsamles i en bunke på arealet og destrueres (afbrændes på stedet) eller samles i plastiksække og afleveres i "brændbart" på genbrugspladsen – aldrig som kompost. Skærmmkapning er en teknisk svær opgave, som kræver nærkontakt med planten, så udførelse kræver fokus på sikkerhed.

Hvor: Kan anvendes som supplerende bekæmpelse på arealer, hvor anden bekæmpelse ikke har hindret blomstring. Som enkeltstående metode, kan skærmmkapning kun anbefales til store bestande, hvor man ønsker at udnytte planternes evne til at udkonkurrere de mindre planter, indtil bestanden er reduceret - eller som nødløsning fordi man er kommet for sent i gang med anden bekæmpelse.

Hvornår: Skærmmkapning udføres, når blomsten er fuldt udsprunget, og inden der er modne frø i skærmen. Fra slut juni – oktober.

Kontrol og eventuel opfølgende bekæmpelse: Skærmmkapning skal udføres i flere omgange, da planten sætter panikskud, der kan blomstre efter første bekæmpelse – cirka hver 3. uge skal behandling gentages.

Brug af pesticider

Aalborg Kommune opfordrer til, at du undlader at anvende pesticider som bekæmpelsesmetode. Anvender du alligevel metoden, er det vigtigt, at du udfører den korrekt for at skåne miljøet.

Korrekt anvendelse af pesticider er en effektiv bekæmpelsesmetode, men det er ikke lovligt på alle arealer.

Kun sprøjtemidler godkendt til formålet, dvs. godkendt til brug på udyrkede arealer eller specifikt til brug mod Kæmpe-Bjørneklo, kan lovligt anvendes. Det godkendte anvendelsesområde fremgår af etiketten til midlerne

Hvordan: Ved brug af pesticider bør du kun påføre sprøjtemidlet direkte på Kæmpe bjørneklo planterne. Det skåner miljøet, og sikrer at andre planter på voksestedet får mulighed for at dække jorden, så de bedre kan klare sig i konkurrencen mod Kæmpe-Bjørneklo.

Hvor: Kan anvendes i alle bestandsstørrelser. Vær opmærksom på særlige begrænsninger i områder med beskyttet natur og områder med særlige drikkevandsinteresser, langs vandløb, i fredede områder mv.

Hvornår: Hvis du sprøjter med glyphosat-baserede pesticider, bør du sprøjte første gang senest 5. juni, og følge op ca. 14 dage efter. Ved senere behandling opnår du ringe eller slet ingen effekt.

Ved brug af andre midler skal du følge producentens anbefalinger.

Kontrol og eventuel opfølgende bekæmpelse: Kontrol 14 dage efter første behandling. Gentag behandlingen om nødvendigt eller følg op med rodstikning resten af sæsonen.

Andre metoder:

Svidning

Nyspirede kimplanter kan svides med gasbrænder i det tidlige forår. Planterne vil dø af udtørring, hvis svidningen udføres korrekt.

Jordbehandling

Fræsning, pløjning og harvning er meget effektive metoder til bekæmpelse af Kæmpe-Bjørneklo. Oftest vil jordbehandling over et par år udrydde de fleste bestande. Jordbehandling er dog ikke egnet på alle lokaliteter. Der er for eksempel forbud mod jordbehandling i beskyttede naturområder og randzoner.

Genopdyrkning

Genopdyrkning er kun relevant på landbrugsarealer, det kan være en meget effektiv metode til at udrydde store bestande af Kæmpe-Bjørneklo. Kæmpe-Bjørneklo forsvinder relativt hurtigt på arealer med intensiv drift.

Slåning

Slåning som bekæmpelsesmetode kræver en intensiv indsats og kan i værste fald sprede frø til andre arealer med de maskiner der anvendes. Kan du slå en bestand af Kæmpe-Bjørneklo ligeså ofte som du slår græsset i din have, vil den med tiden udpines. Men slår du kun planten 4-5 gange i sæsonen, kan den blomstre nær jorden og sætte spiredygtige frø. Det kræver derfor omhyggeligt tilsyn og mange gentagelser, at anvende slåning som bekæmpelsesmetode.

Salt

Salt bør ikke anvendes som bekæmpelsesmetode. Salt er ikke godkendt til ukrudtsbekæmpelse.